

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 6.12.2017
COM(2017) 824 final

2017/0335 (CNS)

Predlog

DIREKTIVA SVETA

**o določbah za krepitev fiskalne odgovornosti in srednjeročne proračunske usmerjenosti
v državah članicah**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Razlogi za predlog in njegovi cilji

Pred desetletjem je gospodarstva Evropske unije (EU) prizadela najhujša finančna in gospodarska kriza doslej. Čeprav se kriza ni začela v euroobmočju, je razkrila nekatere njegove institucionalne pomanjkljivosti. EU si je v odgovor nanjo prizadevala za okrepitev ureditev ekonomskega upravljanja za Unijo in euroobmočje, zlasti s pomočjo zakonodajnih svežnjev, znanih kot „zakonodajni šesterček“ (pet uredb in direktiva, sprejete v letu 2011) in „zakonodajni dvojček“ (dve uredbi, sprejeti leta 2013). Svežnja sta pomagala zagotoviti tesnejši nadzor nad nacionalnimi proračuni, vzpostaviti trdnejše fiskalne okvire in nameniti več pozornosti ravnam dolga.

Vendar se je pri prizadevanjih za odpravo temeljnih vzrokov krize pokazalo, da je treba fiskalni okvir na ravni EU, ki temelji na pravilih, dopolniti z zavezujočimi določbami na nacionalni ravni, da se spodbujajo preudarne proračunske politike v vseh državah članicah, navedene določbe pa naj bi delovale tudi kot trajen mehanizem proti nastanku čezmernih primanjkljajev.

V okviru tega je bila preučena uporaba prava Unije, ki bi podprla takšna nacionalna pravila. Komisija se je takrat odločno zavzemala za nadaljnje reforme ekonomskega upravljanja v skladu z metodo Skupnosti¹. Vendar se Evropski svet na zasedanju decembra 2011 ni uspel dogovoriti o predlaganih korakih. V odziv na to so države članice, ki so se želele skupaj zavezati sprejetju takih nacionalnih pravil, to nadaljevale na medvladni osnovi, kar je privedlo do sklenitve Pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji (PSUU) kot vmesne rešitve do čim hitrejši vključitve njenih določb v Pogodbi.

PSUU je 2. marca 2012 podpisalo 25 pogodbenic (vse države članice razen Češke in Združenega kraljestva²), veljati pa je začela 1. januarja 2013. Najpomembnejši del PSUU je naslov III, v katerem je določen tako imenovani „fiskalni dogovor“. Njegova glavna določba je obveznost pogodbenic, da z zavezujočimi in trajnimi nacionalnimi predpisi, po možnosti ustavnimi, uveljavijo pravilo o uravnoteženem proračunu v ciklično prilagojenem smislu. Pravilo odraža zahtevo, ki je osrednji del preventivnega dela Pakta za stabilnost in rast, to je doseganje srednjeročnega proračunskega cilja. Fiskalni dogovor zavezuje 22 pogodbenic (vse države članice euroobmočja, prostovoljno pa so se pridružile še Bolgarija, Danska in Romunija). Drugi deli PSUU so namenjeni krepitvi usklajevanja in upravljanja ekonomskih politik v euroobmočju.

Medvladni pristop, uporabljen za sprejetje PSUU, so vse zainteresirane strani vedno razumele kot sredstvo za takojšnje ukrepanje, ko je Evropski svet na vrhuncu ekonomske krize blokiral napredek. Zato so se pogodbenice strinjale, da bodo v največ petih letih od datuma začetka veljavnosti PSUU, to je do 1. januarja 2018, poskusile doseči vključitev temeljnih določb PSUU v zakonodajo Unije.

Ta politični dogovor je zapisan v členu 16 PSUU, ki določa: „V največ petih letih od datuma začetka veljavnosti te pogodbe se na podlagi ocene izkušenj z njenim izvajanjem sprejmejo potrebni ukrepi za vključitev vsebine te pogodbe v pravni okvir Evropske unije v skladu z določbami Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije.“

¹ Izjava predsednika Barrosa na tiskovni konferenci po srečanju voditeljev držav ali vlad euroobmočja 27. oktobra 2011, SPEECH/11/713.

² Hrvaška v času podpisa PSUU še ni bila članica Evropske unije in PSUU do danes še ni podpisala.

Komisija je opozorila na ta dogovor v razmisleku o poglobitvi ekonomske in monetarne unije iz maja 2017³ in omenila možnost vključitve fiskalnega dogovora v pravni okviru EU v obdobju 2017–2019. Poleg tega je predsednik Jean-Claude Juncker v svojem govoru o stanju v Uniji leta 2017 in priloženem pismu o nameri⁴ med drugim predlagal vključitev vsebine PSUU v zakonodajo EU ob upoštevanju ustrezne prožnosti, ki je del Pakta za stabilnost in rast in jo je Komisija opredelila od januarja 2015.

Tudi Evropski parlament je večkrat pozval, naj se vsebina PSUU prenese pod okrilje Pogodb⁵, in sicer z utemeljitvijo, da mora biti upravljanje prave ekonomske in monetarne unije (EMU) umeščeno v institucionalni okvir Unije, če naj bo resnično legitimno in demokratično.

Čeprav je bil fiskalni dogovor sprejet kot vmesna rešitev v času hude krize, je njegovo osnovno načelo še vedno popolnoma veljavno – spodbujanje odgovorne politike z izogibanjem čezmernim primanjkljajem je v interesu EU in euroobmočja. Ta predlog je del širšega in ambicioznejšega svežnja pobud za reformo EMU, ki ga je Komisija predstavila 6. decembra 2017. Ob priznavanju posebnega pomena za dokončanje EMU je predloga odziv na voljo, ki so jo izrazile pogodbenice PSUU, pozive Evropskega parlamenta za vključitev okvir Unije ter na poziv k enotnosti, učinkovitosti in demokratični odgovornosti, ki ga je izrazil predsednik Juncker v svojem govoru o stanju v Uniji septembra 2017.

Predlagana direktiva krepi fiskalno odgovornost in srednjeročno proračunsko usmeritev v državah članicah in si tako skupaj z že obstoječimi določbami Pakta za stabilnost in rast prizadeva doseči osnovni cilj fiskalnega dogovora, to je približevanje preudarnim ravнем javnega dolga. Za zmanjšanje še vedno prisotnih visokih ravni javnega dolga bo namreč potrebnega še nekaj časa. Zato je še vedno nujno potreben nadaljnji napredek, in sicer tako kratkoročno kot dolgoročno.

Napredek pri približevanju preudarnim ravнем dolga zahteva, da letne proračunske odločitve sledijo stabilni usmerjenosti v doseganje in ohranjanje srednjeročnega proračunskega cilja. Proračunski načrt mora biti določen v smislu politik, ki so pod nadzorom vlade, in ob upoštevanju gospodarskih razmer. Vendar pogoste spremembe načrta spodkopavajo verodostojnost in uspešnost kakršne koli strategije za zmanjšanje dolga. Takšna stabilna srednjeročna usmerjenost proračunskih politik se še ni v celoti uresničila, delno tudi zaradi izjemnih gospodarskih okoliščin, ki so prevladovali v času uveljavitve fiskalnega dogovora. Ker pa se gospodarski pogoji normalizirajo, je prišel čas, da se uresniči in okrepi, tako da se bodo lahko vse države članice uspešno približevale dogovorjenim ciljem.

Kot je priporočeno tudi v razmisleku o EMU, morata EMU in njeno dokončanje ostati odprta za vse države članice. Kar je zasnovano za euroobmočje, bi moralo biti hkrati zasnovano tudi za tiste države članice – in v sodelovanju z njimi – ki naj bi v bližnji prihodnosti prevzele euro. To je ključnega pomena za dobro delovanje enotne valute. Zato bi se morala predlagana direktiva uporabljati tako za države članice, katerih valuta je euro, kot za druge države članice, ki želijo sodelovati.

Člen 3 (ki je del fiskalnega dogovora) je daleč najbolj materialna določba PSUU z vidika EMU, saj je njen namen odgovoriti na potrebo po ohranjanju zdravih in vzdržnih javnih financ ter preprečevanju nastanka čezmernega javnofinančnega primanjkljaja in dolga. V členu 3(1) so se pogodbenice zavezale, da bodo imele uravnoteženo letno proračunsko stanje

³ COM(2017) 291 z dne 31. maja 2017.

⁴ Govor predsednika Evropske komisije Jeana-Clauda Junckerja o stanju v Uniji 2017, SPEECH/17/3165, 13. september 2017.

⁵ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. decembra 2013 o ustavnih težavah upravljanja Evropske unije na več ravneh (P7_TA(2013)0598) in Resolucija z dne 24. junija 2015 o pregledu okvira za gospodarsko upravljanje: ocena stanja in izzivi (P8_TA(2015)0238).

ali presežek, s spodnjo mejo strukturnega primanjkljaja na ravni 0,5 % BDP, ki lahko znaša 1,0 % BDP za države članice, ki imajo raven dolga občutno nižjo od 60 % BDP in nizka tveganja za dolgoročno vzdržnost javnih financ. To pravilo o uravnoteženem proračunu mora biti opremljeno s popravljivim mehanizmom, ki se v primeru znatnega odklona samodejno sproži. V skladu s členom 3(2) morajo pogodbenice ta pravila prenesti v nacionalni pravni sistem. Druge določbe PSUU so bile že vključene v pravo EU (zlasti z „zakonodajnim dvojčkom“ za euroobmočje) ali bi zahtevale spremembe Pogodb ali pa niso primerne za vključitev iz različnih razlogov (npr. nekatere ponavljajo določbe zakonodaje EU). Posledično je „vsebina“, predlagana za vključitev v pravni okvir Unije, zgoščena v členu 3 PSUU.

Utemeljitev za vključitev te „vsebine“ PSUU v fiskalni okvir EU je večplastna. Kot del skupnega okvira ekonomskega upravljanja EU bi v primerjavi s sedanjo medvladno ureditvijo poenostavila pravni okvir ter zagotovila učinkovitejše in bolj sistematično spremljanje izvajanja in uveljavljanja fiskalnih pravil na ravni EU in na nacionalni ravni. Zmanjšala bi se morebitna tveganja podvajanj in nasprotujočih si ukrepov, ki so povezana s soobstojem medvladnih ureditev in mehanizmov, ki jih predvideva pravo Unije. Konsolidiran okvir, ki ga ureja pravo EU, bi tudi olajšal dosleden in usklajen razvoj fiskalnih pravil EU in nacionalnih fiskalnih pravil v okviru širšega procesa poglobljanja EMU. Predvsem bi vključitev vseh med krizo vzpostavljenih medvladnih instrumentov okrepila demokratično odgovornost in legitimnost po vsej Uniji, kar je bilo poudarjeno že v poročilu petih predsednikov o dokončanju evropske ekonomske in monetarne unije⁶.

Predlagana direktiva temelji na ugotovitvi, da fiskalnega okvira EU ni mogoče učinkovito uveljavljati, če se uporabi samo pristop od zgoraj navzdol. Zaradi posebne decentralizirane narave sprejemanja fiskalnih politik na ravni EU in splošne potrebe po ponotranjenju fiskalnih pravil na nacionalni ravni je bistveno, da se cilji okvira EMU za proračunsko usklajevanje odražajo tudi v fiskalnih okvirih držav članic. Medtem ko je Direktiva Sveta (EU) št. 2011/85⁷ že določila minimalne značilnosti za nacionalne fiskalne okvire, so pogodbenice v PSUU okrepile temelj za odgovorne fiskalne politike, in sicer tako, da so si določile obveznost, da uvedejo pravila za uravnotežen proračun z „[nacionalnimi] določbami zavezujoče in trajne narave, po možnosti ustavna ali s kakšnim drugim zagotovitom, da bodo v celoti spoštovana in upoštevana v vseh nacionalnih proračunskih procesih“.

V istem smislu je v tem predlogu za države članice določena obveznost, da morajo vzpostaviti okvir z zavezujočimi in trajnimi numeričnimi fiskalnimi pravili, ki so sicer skladna s fiskalnimi pravili, določenimi v okviru Unije, lahko pa zajemajo posebnosti, značilne za zadevno državo članico. Ta okvir bi moral okrepiti njihovo odgovorno vodenje fiskalne politike in spodbujati spoštovanje proračunskih obveznosti, ki izhajajo iz Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Zagotoviti bi moral približevanje javnega dolga preudarnim ravnam (torej referenčni vrednosti iz Protokola (št. 12) o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priloga k Pogodbama), zlasti z utrditvijo srednjeročnega cilja v smislu strukturnega salda, ki je zavezujoč za nacionalne proračunske organe pri njihovih letnih odločitvah. Ta ciljno usmerjen pristop odraža cilj, ki je skupen vsem nacionalnim proračunskim pravilom in mehanizmom ter fiskalnemu okviru EU, to je zagotavljanje vzdržnosti javnih financ. Srednjeročno je njegov namen zagotoviti močnejšo osnovo za preudarne proračunske politike, saj ima večina fiskalnih ukrepov proračunske posledice, ki

⁶ Dokončanje evropske ekonomske in monetarne unije, Poročilo Jeana-Clauda Junckerja v tesnem sodelovanju z Donaldom Tuskom, Jeroenom Dijsselbloemom, Mariom Draghijem in Martinom Schulzem, 22. junij 2015.

⁷ Direktiva Sveta 2011/85/EU z dne 8. novembra 2011 o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic (UL L 306, 23.11.2011, str. 41). Direktiva Sveta (EU) št. 2011/85, ki je del „zakonodajnega sesterčka“.

močno presegajo letni proračunski cikel. V istem smislu bi bilo treba v srednjeročni fiskalni perspektivi ustrezno upoštevati izvajanje večjih strukturnih reform s preverljivim pozitivnim učinkom na dolgoročno vzdržnost javnih financ.

Če naj bi prišlo do zasidranja srednjeročnega cilja za proračunske namene, mora fiskalno načrtovanje vključevati srednjeročni načrt odhodkov brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, ki bo skladen s srednjeročnim ciljem ali prilagoditveno potjo za njegovo doseganje. Ta načrt bi moral biti določen za celotno zakonodajno obdobje, kot je določeno z nacionalnim ustavnim pravnim sistemom, da bi na nacionalni ravni zagotovili močnejši občutek odgovornosti za fiskalno politiko in da bi se odražale tiste značilnosti držav članic, ki so v njihovi pristojnosti, takoj ko nova vlada nastopi svoj mandat. Odločilnega pomena je, da se ta načrt spoštuje v letnih proračunih za celotno navedeno obdobje.

Potrebna so učinkovita sredstva za odpravo nespoštovanja pravil, in sicer zaradi verodostojnosti srednjeročnega cilja in s tem povezanega operativnega cilja. Čeprav lahko izjemne okoliščine privedejo do začasnega odklona od srednjeročnega cilja ali od prilagoditvene poti za njegovo doseganje, je treba ugotovljene znatne odklone popraviti s samodejno sprožitvijo vnaprej določenega popravljalnega mehanizma, zlasti z izravnavo posledic odklonov od srednjeročnega načrta odhodkov.

Dolgoročne preudarne proračunske politike ogrožata izkrivljanje primanjkljaja in bolj na splošno tudi prociklična naravnost politike, ki jo je mogoče opaziti po državah članicah. Kot dopolnilna orodja za reševanje navedenih izzivov so bila uvedena fiskalna pravila in neodvisne fiskalne institucije. Dokazi kažejo, da so fiskalna pravila, opremljena z neodvisnimi ureditvami spremljanja, povezana z večjo preglednostjo, boljšimi fiskalnimi rezultati in nižjimi stroški financiranja državnega dolga. Zato predlagana direktiva predvideva sodelovanje neodvisnih fiskalnih institucij pri spremljanju spoštovanja okvira numeričnih fiskalnih pravil, vključno z ocenjevanjem ustreznosti srednjeročne proračunske usmerjenosti, ter pri spremljanju, kako se sproži in uporablja popravljalni mehanizem. Kadar bi neodvisne fiskalne institucije odkrile znaten odklon od srednjeročnega cilja ali prilagoditvene poti za njegovo doseganje, bi morale nacionalne proračunske organe pozvati, naj hitro sprožijo popravljalni mehanizem, ter oceniti načrtovane popravljalne ukrepe in njihovo izvajanje. Javno objavljene ocene, ki bi jih pripravile neodvisne fiskalne institucije med izvajanjem svojih nalog, bi v povezavi z dolžnostjo proračunskih organov držav članic, da upoštevajo priporočila neodvisnih fiskalnih institucij ali pa utemeljijo, zakaj jih ne upoštevajo, povečale tveganje za izgubo ugleda v primeru nespoštovanja ter tako okrepile verodostojnost in izvršljivost srednjeročne usmerjenosti. Ker je sprejetje „zakonodajnega šesterčka“, „zakonodajnega dvojčka“ in PSUU⁸ že privedlo do ustanovitve neodvisnih fiskalnih institucij v skoraj vseh državah članicah, ni verjetno, da bo zaradi predlagane direktive treba uvesti nove strukture, bodo pa morda potrebne spremembe sedanjih pristojnosti obstoječih neodvisnih fiskalnih institucij skupaj z izboljšanim dostopom do informacij in določeno okrepitevijo virov.

Podrobne določbe v predlagani direktivi določajo specifične vidike popravljalnega mehanizma in potrebne elemente, povezane z vzpostavitev neodvisnih fiskalnih institucij in njihovih nalog, ki izhajajo iz tega predloga. Ti elementi vključujejo ključne značilnosti iz

⁸ Komisija je bila v PSUU pozvana, naj poroča o ukrepih, ki so jih sprejele pogodbenice, ki jih fiskalni dogovor zavezuje k poročanju o ukrepih, ki so jih sprejele v zvezi s členom 3(2) PSUU, ter je 22. februarja 2017 sprejela sporočilo in poročilo o oceni skladnosti ustreznih nacionalnih ukrepov (C(2017) 1201 final). Poročilo vsebuje podrobnosti o neodvisnih fiskalnih institucijah v pogodbenicah PSUU.

Skupnih načel za nacionalne fiskalne popravljalne mehanizme⁹, ki so jih države članice uporabljale pri sprejemanju ukrepov v skladu s členom 3(2) PSUU.

Predlagana direktiva ne vpliva na zaveze, ki so jih na podlagi člena 7 PSUU sprejele pogodbenice, katerih valuta je euro, da bodo pred glasovanjem v Svetu uskladile svoja stališča o predlogih in priporočilih, ki jih pripravi Komisija v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Prav tako ohranja tudi prakso iz člena 13 PSUU glede razprav v okviru medparlamentarnih srečanj, ki jih organizirajo Evropski parlament in nacionalni parlamenti pogodbenic. Takšne razprave prispevajo h krepitvi demokratične odgovornosti v okviru ekonomskega upravljanja Unije.

- Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike v EU

Glavni instrument usklajevanja in nadzora fiskalne politike v EU in euroobmočju je Pakt za stabilnost in rast, ki uveljavlja določbe Pogodbe, ki se nanašajo na proračunsko disciplino. Številni vidiki fiskalnega dogovora ustrezajo preventivnemu delu Pakta za stabilnost in rast. Pravilo o strukturno uravnoteženem proračunu namreč v veliki meri odraža srednjeročni proračunski cilj, določen v členu 2a Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik¹⁰.

V predlagani direktivi so opredeljeni okvir numeričnih fiskalnih pravil in pripadajoče značilnosti, ki niso le združljivi s Paktom za stabilnost in rast, temveč ga izrecno dopolnjujejo. Ta okvir mora učinkovito spodbujati izpolnjevanje obveznosti držav članic, ki izhajajo iz PDEU na področju proračunske politike, kar med drugim pomeni, da mora biti srednjeročni cilj, ki naj bi imel v nacionalnih proračunskih postopkih vlogo sidra za zagotavljanje vzdržnih ravni dolga, skladen s srednjeročnim proračunskim ciljem iz člena 2a Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97. Z namenom upoštevanja ustrezne prožnosti, ki je del pravil Pakta za stabilnost in rast, in v skladu z postopkovnimi zahtevami Pakta predlog vsebuje specifične določbe, ki omogočajo, da se upoštevajo strukturne reforme s pozitivnim učinkom na dolgoročno vzdržnost javnih financ, ki jih izvajajo države članice.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI

V členu 16 PSUU in njegovi podporni uvodni izjavi je izražena trdna nedvoumna volja pogodbenic, da vsebino te pogodbe čimprej vključijo v zakonodajni okvir Unije.

Komisija je s predstavitvijo tega predloga ukrepala na podlagi te zaveze 25 držav članic pogodbenic. Komisija je svojo namero, da prevzame pobudo in ukrepa v zvezi s to zavezo, prvič napovedala v razmisleku o poglobljanju ekonomske in monetarne unije, v katerem je spomnila na dogovor med pogodbenicami, da se vsebina PSUU vključi v pravo Unije. Predsednik Juncker je v svojem govoru o stanju v Uniji leta 2017 in priloženem pismu o nameri napovedal predlog o vključitvi kot del svežnja o poglobitvi EMU z dne 6. decembra 2017.

Predlagana direktiva izhaja iz Komisijinega temeljitega poznavanja strukture fiskalnega dogovora (vključno zlasti njegove povezanosti s fiskalnim okvirom Unije) in tega, kako so ga zadevne države članice vključile v svoj nacionalni pravni red. Komisija se je med pripravo svojega poročila iz februarja 2017 o oceni skladnosti nacionalnih določb, ki so jih sprejele

⁹ Glej tudi sporočilo Komisije: Skupna načela za nacionalne fiskalne popravljalne mehanizme (COM(2012) 342 final).

¹⁰ Uredba Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik (UL L 209, 2.8.1997, str. 1).

pogodbenice, ki jih zavezuje fiskalni dogovor, obširno posvetovala z zadevnimi državami članicami. Na podlagi teh dvostranskih izmenjav je Komisija pridobila temeljito in natančno razumevanje, kako zakonodajne in institucionalne ureditve, ki so jih uvedle države članice, uveljavljajo pravila iz člena 3 PSUU.

V razpravah med državami članicami v Svetu ECOFIN in njegovih pripravljalnih odborih v zvezi s fiskalnim dogovorom, zlasti o ocenjevanju skladnosti nacionalnih določb o prenosu, je bilo obravnavano tudi vprašanje vključitve fiskalnega dogovora v zakonodajo Unije in opozorjeno, da je treba sprejeti ukrepe v tej smeri do 1. januarja 2018.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga za predlagano direktivo je drugi pododstavek člena 126(14) PDEU. Namen krepitve fiskalne odgovornosti in srednjeročne proračunske usmerjenosti v državah članicah je dopolniti in okrepiti razpoložljiv politični okvir, da bi se izognili čezmernim primanjkljajem, kakor so določeni v členu 126 PDEU. Predlagana direktiva ne spreminja materialnih in postopkovnih pravil iz Pakta za stabilnost in rast, povečuje pa učinkovitost teh določb. Predlog se uporablja za vse države članice euroobmočja in vsebuje klavzule o vključitvi za države članice zunaj euroobmočja.

- **Subsidiarnost in sorazmernost**

Predlog je v skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. Države članice same ne morejo zadovoljivo doseči njegovega cilja, ampak ga je lažje doseči na ravni Unije. Predlagana direktiva ne presega tistega, kar je nujno za doseg navedenega cilja.

Predlog

DIREKTIVA SVETA

**o določbah za krepitev fiskalne odgovornosti in srednjeročne proračunske usmerjenosti
v državah članicah**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti drugega pododstavka člena 126(14) PDEU,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke,

v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) zahteva, da države članice obravnavajo svoje ekonomske politike kot zadevo skupnega pomena, da njihove proračunske politike upoštevajo načelo zdravih javnih financ ter da njihove ekonomske politike ne ogrožajo pravilnega delovanja ekonomske in monetarne unije.
- (2) Pakt za stabilnost in rast vključuje sistem večstranskega nadzora ter nadzor in usklajevanje ekonomskih politik iz Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97¹¹, vključuje pa tudi postopek za izogibanje čezmernemu javnofinančnemu primanjkljaju iz člena 126 PDEU, ki je podrobneje opredeljen v Uredbi Sveta (ES) št. 1467/97¹². Pakt za stabilnost in rast sta dodatno okrepili Uredba (EU) št. 1175/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹³ in Uredba Sveta (EU) št. 1177/2011¹⁴. Uredba (EU) št. 1173/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁵ je k temu dodala sistem učinkovitih, preventivnih in postopnih mehanizmov izvrševanja v obliki sankcij za države članice, katerih valuta je euro.

¹¹ Uredba Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik (UL L 209, 2.8.1997, str. 1).

¹² Uredba Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L 209, 2.8.1997, str. 6).

¹³ Uredba (EU) št. 1175/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik (UL L 306, 23.11.2011, str. 12).

¹⁴ Uredba Sveta (EU) št. 1177/2011 z dne 8. novembra 2011 o spremembi Uredbe (ES) št. 1467/97 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L 306, 23.11.2011, str. 33);

¹⁵ Uredba (EU) št. 1173/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o učinkovitem izvrševanju proračunskega nadzora v euroobmočju (UL L 306, 23.11.2011, str. 1).

- (3) Za spodbujanje držav članic k izpolnjevanju obveznosti iz PDEU na področju proračunske politike so bila v Direktivi Sveta 2011/85/EU¹⁶ določena podrobna pravila v zvezi z značilnostmi proračunskih okvirov držav članic.
- (4) Zaradi večje medsebojne odvisnosti držav članic, katerih valuta je euro, in s tem občutljivosti na učinke prelivanja proračunskih politik med državami članicami, so bile za dodatno utrditev ekonomskega povezovanja, konvergence in usklajevanja med njimi z Uredbo (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁷ ter Uredbo (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁸ uvedene številne izboljšave proračunskega usklajevanja in nadzora.
- (5) Da bi okrepile temelje, ki zagotavljajo proračunsko disciplino v celotnem ekonomskem ciklu, je 25 držav članic 2. marca 2012 podpisalo in ratificiralo medvladno Pogodbo o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju (PSUU) v ekonomski in monetarni uniji. Naslov III PSEU, ki je fiskalni dogovor, zavezuje države članice, katerih valuta je euro, ter Bolgarijo, Dansko in Romunijo, ki so se pridružile prostovoljno, (v nadaljnjem besedilu: pogodbenice) ter določa obveznost, da pogodbenice v nacionalni pravni sistem uvedejo pravilo o strukturno uravnoteženem proračunu skupaj s popravljivim mehanizmom, ki se samodejno sproži v primeru znatnega odklona, in nadzorom, ki ga izvajajo neodvisne institucije. Pogodbenice so izrazile svojo voljo, da ta medvladni instrument uporabijo kot začasni mehanizem. Ta volja je odražena v členu 16 PSUU, ki določa, da se v največ petih letih od datuma začetka veljavnosti te pogodbe sprejmejo potrebni ukrepi za vključitev njene vsebine v pravni okvir Unije. Zato bi bilo treba v pravni okvir Unije uvesti določbe, ki omogočajo začetek veljavnosti vsebine PSUU.
- (6) Za ohranitev zdravih in vzdržnih javnih financ in da bi se izognili čezmernim javnofinančnim primanjkljajem, kot zahteva PDEU, ter hkrati izboljšali odpornost euroobmočja kot celote, bi morali nacionalni pravni sistemi držav članic, katerih valuta je euro, vsebovati posebne določbe za krepitev njihove fiskalne odgovornosti in srednjeročne proračunske usmerjenosti, ki presegajo določbe Direktive 2011/85/EU.
- (7) Ker je v več državah članicah posledica gospodarske in finančne krize visok javni dolg, je okvir z numeričnimi fiskalnimi pravili, ki so specifična za posamezno državo članico in katerih cilj je okrepiti odgovorno vodenje fiskalne politike ter hkrati učinkovito spodbujati spoštovanje proračunskih obveznosti, ki izhajajo iz PDEU, bistvenega pomena pri zagotavljanju približevanja javnega dolga preudarnim ravnam. Tak okvir bi moral delovati predvsem z določanjem srednjeročnega cilja v smislu strukturnega salda, ki je zavezujoč za nacionalne proračunske organe in njihove letne odločitve. Srednjeročni cilji za proračunsko stanje omogočajo upoštevanje različnih deležev javnega dolga v BDP in tveganj glede vzdržnosti, ki so značilni za posamezne države članice, pri čemer utrjujejo gibanje dolga proti referenčni vrednosti iz člena 1 Protokola (št. 12) o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priloga k Pogodbi o Evropski uniji in PDEU.
- (8) Za doseganje in ohranjanje srednjeročnega cilja v strukturnem smislu morajo države članice določiti dosledno prilagoditveno pot, ki temelji na spremenljivkah pod

¹⁶ Direktiva Sveta 2011/85/EU z dne 8. novembra 2011 o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic (UL L 306, 23.11.2011, str. 41).

¹⁷ Uredba (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o okrepitvi gospodarskega in proračunskega nadzora v državah članicah euroobmočja, ki so jih prizadele ali jim grozijo resne težave v zvezi z njihovo finančno stabilnostjo (UL L 140, 27.5.2013, str. 1).

¹⁸ Uredba (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o skupnih določbah za spremljanje in ocenjevanje osnutkov proračunskih načrtov ter zagotavljanje zmanjšanja čezmernega primanjkljaja držav članic v euroobmočju (UL L 140, 27.5.2013, str. 11).

nadzorom proračunskih organov. Nacionalno fiskalno načrtovanje, ki temelji na vladnem načrtu odhodkov, prilagojenem za učinek diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, pri spremljanju fiskalnih gibanj daje prednost učinkovitosti, preglednosti in odgovornosti. Da bi tesno povezali načrte s skupnimi fiskalnimi rezultati v srednjeročnem obdobju in zagotovili močnejši občutek nacionalne odgovornosti za fiskalno politiko, bi bilo treba za celotno zakonodajno obdobje, kot je določeno v nacionalnem ustavnem pravnem sistemu vsake države članice, določiti srednjeročni načrt rasti javnofinančnih odhodkov brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov. Ta načrt bi bilo treba določiti takoj ob nastopu mandata nove vlade in bi ga bilo treba upoštevati v letnih proračunih, da bi dosegli odločno približevanje srednjeročnemu cilju.

- (9) Izvajanje večjih strukturnih reform, ki spodbujajo dolgoročno vzdržnost, lahko zaradi njihovih pozitivnih učinkov v prihodnosti upravičuje spremembe prilagoditvene poti za doseganje srednjeročnega proračunskega cilja, če imajo preverljiv pozitiven učinek na proračun, kar se potrdi z oceno, izvedeno v skladu s postopkovnimi zahtevami Pakta za stabilnost in rast. Zaradi lažje ekonomske stabilizacije bi morale izjemne okoliščine – v obliki resnega upada gospodarske aktivnosti v euroobmočju ali celotni Uniji ali neobičajnih dogodkov zunaj nadzora zadevne države članice, ki pomembno vplivajo na finančno stanje sektorja država, – dovoljevati začasen odklon od srednjeročnega cilja ali prilagoditvene poti za njegovo doseganje, če tak odklon ne ogroža srednjeročne fiskalne vzdržnosti.
- (10) Če znatni odkloni od srednjeročnega cilja ali prilagoditvene poti za njegovo doseganje niso ustrezno obravnavani, ovirajo verjetnost proračunskih načrtov in prinašajo tveganje iztirjenja gibanja javnega dolga. Za večjo verodostojnost zavezanosti držav članic srednjeročnemu cilju bi se moral v primeru opaženega znatnega odklona samodejno sprožiti popravljalni mehanizem. Verodostojen popravljalni mehanizem bi moral podrobno določati ukrepe, ki jih je treba izvesti za odpravo odklona v določenem obdobju, pri čemer bi moral upoštevati naravo in velikost odklona. Popravljalni mehanizem bi moral zlasti izravnati učinke odklonov od srednjeročnega načrta rasti javnofinančnih odhodkov brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov.
- (11) Neodvisni organi, ki so zadolženi za spremljanje javnih financ v državah članicah, so bistven element učinkovitih fiskalnih okvirov. Da bi spodbudili fiskalno disciplino in izboljšali verodostojnost fiskalne politike, bi morali ti organi izvajati neodvisne ocene okvira numeričnih fiskalnih pravil, med drugim zlasti srednjeročne proračunske usmerjenosti, morali pa bi tudi spremljati skladnost s tem okvirom ter aktiviranje in delovanje povezanih popravljalnih mehanizmov.
- (12) Okrepljena nacionalna fiskalna odgovornost in zavezujoča večletna usmerjenost fiskalne politike zahtevata, da so fiskalne institucije neodvisne in imajo svoje vire za dejavno spremljanje fiskalnih gibanj ter dajanje priporočil skozi celoten srednjeročni proračunski cikel, zlasti kadar je ugotovljen znaten odklon od srednjeročnega cilja ali prilagoditvene poti za njegovo doseg. Za povečanje verodostojnosti in izvršljivosti srednjeročnega cilja, načrta javnofinančnih odhodkov, na katerem temelji, in povezanega popravljalnega mehanizma v primeru znatnih odklonov bi morali proračunski organi držav članic spoštovati priporočila iz ocen neodvisnih organov ali javno utemeljiti, zakaj so se odločili, da jih ne izpolnijo. Vključitev tega načela v nacionalni pravni red ima lahko pri tem ključno vlogo.
- (13) Za večjo učinkovitost skupnega cilja nacionalnih proračunskih pravil in mehanizmov ter fiskalnega okvira Unije, to je približevanja javnega dolga preudarnim ravnom, bi morale države članice uveljaviti pravila iz te direktive z zavezujočimi in trajnimi, po možnosti

ustavnimi, določbami ali drugače zagotoviti, da bodo v celoti upoštevana in spoštovana v celotnem nacionalnem proračunskem postopku.

- (14) Evropski svet je na zasedanju 19. oktobra 2012 sklenil, da bi morale poglobljanje ekonomske in monetarne unije temeljiti na institucionalnem in pravnem okviru Unije ter biti odprto in pregledno v odnosu do držav članic, katerih valuta ni euro. Nacionalni ukrepi za krepitev fiskalne odgovornosti v teh državah članicah bi olajšali njihovo uvedbo eura, zato bi morali biti mehanizmi, določeni v tej direktivi, odprti za vse države članice, ki želijo sodelovati. Zato bi morala ta direktiva vsebovati določbo, da se uporablja za države članice, katerih valuta ni euro, če se te države članice tako odločijo.
- (15) Navedi je treba, da člen 7 PSUU določa, da so se pogodbenice, katerih valuta je euro, zavezale, da bodo podprle predloge ali priporočila, ki jih predloži Komisija, kadar meni, da država članica, katere valuta je euro, krši merilo primanjkljaja, v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, razen če jih kvalificirana večina, izračunana po analogiji z ustreznimi določbami Pogodb, na katerih temelji Unija, in brez upoštevanja stališča zadevne pogodbenice, nasprotuje predlagani ali priporočeni odločitvi.
- (16) Čeprav vključitev vsebine PSUU v pravni red Unije v sedanji obliki ne vključuje tudi spremembe ureditev, določenih z določbami PDEU glede odločanja, ta direktiva ne bi smela vplivati na obveznosti, sklenjene med pogodbenicami v skladu s členom 7 PSUU.
- (17) Člen 13 PSUU določa, da bodo Evropski parlament in nacionalni parlamenti pogodbenic skupaj razpravljali o proračunskih politikah in drugih zadevah, določenih s to pogodbo, v skladu z Naslovom II Protokola (št. 1) o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, ki je priložen Pogodbama. Ta direktiva bi se morala uporabljati brez poseganja v to prakso, ker tak dialog prispeva h krepitvi demokratične odgovornosti v okviru ekonomskega upravljanja Unije.
- (18) Ta direktiva bi morala povečati učinkovitost Pakta za stabilnost in rast s povečanjem obsega njegove vključenosti v pravne sisteme držav članic, hkrati pa zmanjšati morebitna tveganja podvajanja in nasprotujočih si ukrepov, značilna za soobstoj medvladnih ureditev in mehanizmov prava Unije. Ta direktiva ne bi smela vplivati na materialna in postopkovna pravila iz Pakta za stabilnost in rast.
- (19) V skladu s Skupno politično izjavo držav članic in Komisije z dne 28. septembra 2011 o obrazložitenih dokumentih¹⁹ so se države članice zavezale, da bodo v utemeljenih primerih uradnemu obvestilu o svojih ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih bo pojasnjeno razmerje med sestavnimi deli direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.
- (20) Ker cilja ukrepov, ki jih je treba sprejeti, to je okrepitve fiskalne odgovornosti s sprejetjem bolj zavezujoče srednjeročne proračunske usmerjenosti na nacionalni ravni, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in se ga lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja –

¹⁹ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta direktiva določa ukrepe za krepitev fiskalne odgovornosti in srednjeročne proračunske usmerjenosti v državah članicah, da se zagotovi izpolnjevanje obveznosti v zvezi s preprečevanjem čezmernih javnofinančnih primanjkljajev.
2. Ta direktiva se uporablja za države članice, katerih valuta je euro, in druge države članice v skladu s členom 4.

Člen 2

Opredelitev pojmov

Za namene te direktive se uporabljajo opredelitve pojmov „vlada“, „primanjkljaj“ in „dolg“, kot jih določa člen 2 Protokola (št. 12) o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priložen PEU in PDEU.

Poleg teh se uporabljajo tudi naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „izjemne okoliščine“ pomenijo neobičajen dogodek zunaj nadzora zadevne države članice, ki pomembno vpliva na finančno stanje sektorja država, ali resen upad gospodarske aktivnosti v euroobmočju ali Uniji kot celoti;
- (b) „neodvisni organi“ pomenijo organe, ki so strukturno neodvisni, oziroma organe, ki so v odnosu do proračunskih organov države članice funkcionalno neodvisni in za katere veljajo nacionalni predpisi, ki zagotavljajo visoko stopnjo funkcionalne neodvisnosti in odgovornosti;
- (c) „strukturni saldo“ pomeni ciklično prilagojeni saldo sektorja država brez enkratnih in začasnih ukrepov.

Člen 3

Fiskalna odgovornost in srednjeročna proračunska usmerjenost

1. Vsaka država članica vzpostavi okvir zavezujočih in stalnih numeričnih fiskalnih pravil, ki so ji prilagojena, ki krepijo njeno odgovorno vodenje fiskalne politike in ki skozi večletno obdobje učinkovito spodbujajo k izpolnjevanju njenih obveznosti iz PDEU na področju proračunske politike za sektor država kot celoto. Okvir vključuje zlasti naslednja pravila:
 - (a) določi se srednjeročni cilj v smislu strukturnega salda, da se zagotovi, da delež javnofinančnega dolga v bruto domačem proizvodu po tržnih cenah ne presega referenčne vrednosti iz člena 1 Protokola (št. 12) o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ali da se mu približuje z zadovoljivo hitrostjo;
 - (b) fiskalno načrtovanje vključuje srednjeročni načrt rasti javnofinančnih odhodkov brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, ki je skladen s srednjeročnim ciljem ali časovnim okvirom za približevanje temu cilju. Načrt se določi takoj ob nastopu mandata nove vlade države članice za zakonodajno obdobje, kot je določeno v ustavnem pravnem sistemu te države članice, in se upošteva v letnih proračunih v celotnem navedenem obdobju.
2. Okvir iz odstavka 1 vključuje naslednje značilnosti:

- (a) letni proračuni zagotavljajo izpolnjevanje srednjeročnega cilja iz točke (a) odstavka 1 ali približevanje temu cilju, zlasti z zagotavljanjem spoštovanja načrta javnofinančnih odhodkov iz točke (b) tega odstavka. Države članice lahko pri določanju prilagoditvene poti za doseganje srednjeročnega cilja in v skladu s postopkovnimi zahtevami okvira Unije upoštevajo izvajanje večjih strukturnih reform, ki imajo neposredne dolgoročne pozitivne proračunske učinke, vključno s povečanjem potencialne trajnostne rasti, in tako preverljiv učinek na dolgoročno vzdržnost javnih financ;
 - (b) v primeru ugotovljenih znatnih odklonov od srednjeročnega cilja ali prilagoditvene poti za njegovo doseganje se samodejno sproži popravljalni mehanizem. Ta mehanizem vključuje obveznost izvajanja ukrepov za odpravo odklona v določenem časovnem obdobju ob upoštevanju narave in obsega odklona, zlasti z izravnavo posledic odklona od načrta javnofinančnih odhodkov iz točke (b) odstavka 1.
- 3. Države članice zagotovijo, da se začasen odklon od srednjeročnega cilja ali prilagoditvene poti za njegovo doseganje z ustrezno prilagoditvijo načrta javnofinančnih odhodkov iz točke (b) odstavka 1 dovoli samo v izjemnih okoliščinah in pod pogojem, da takšen odklon ne ogroža srednjeročne fiskalne vzdržnosti. Začasen odklon, ki je posledica izjemnih okoliščin, se ne šteje za znatnega za namene točke (b) odstavka 2 in ne sproži popravljalnega mehanizma iz točke (b) navedenega odstavka.
- 4. Države članice imenujejo neodvisne organe za spremljanje spoštovanja določb iz odstavkov 1 in 2. Neodvisni organi zagotovijo javne ocene, v katerih ocenijo:
 - (a) ustreznost srednjeročnega cilja iz točke (a) odstavka 1 in načrta javnofinančnih odhodkov iz točke (b) odstavka 1. Pri tej oceni se upoštevajo zlasti verjetnost povezanih makroekonomskih napovedi, raven podrobnosti načrtovanih javnofinančnih odhodkov in prihodkov ter morebitni neposredni dolgoročni pozitivni proračunski učinki večjih strukturnih reform;
 - (b) izpolnjevanje srednjeročnega cilja in spoštovanje načrta javnofinančnih odhodkov, vključno z obstojem resnega tveganja za nastanek znatnega odklona od srednjeročnega cilja ali prilagoditvene poti za njegovo doseganje;
 - (c) vsak nastanek ali prenehanje izjemnih okoliščin, navedenih v odstavku 3.
- 5. Države članice zagotovijo, da neodvisni organi v primeru ugotovljenega znatnega odklona, kot je naveden v točki (b) odstavka 2, proračunske organe pozovejo k sprožitvi popravljalnega mehanizma. Po sprožitvi popravljalnega mehanizma neodvisni organi zagotovijo javne ocene, v katerih ocenijo:
 - (a) skladnost načrtovanih ukrepov z vzpostavljenim popravljalnim mehanizmom, pri čemer zlasti upoštevajo, ali je dosežena ustrezna izravnavna posledic odklonov od načrta javnofinančnih odhodkov, določenega v skladu s točko (b) odstavka 1;
 - (b) napredek pri izvajanju popravljanja v določenem časovnem obdobju;
 - (c) vsak nastanek ali prenehanje izjemnih okoliščin, ki lahko dovoljujejo začasen odklon od popravljalnega načrta.
- 6. Države članice zagotovijo, da proračunski organi zadevne države članice izvedejo priporočila neodvisnih organov iz ocen, zahtevanih v skladu z odstavkoma 4 in 5, ali javno utemeljijo, zakaj teh priporočil ne izvedejo.

7. Države članice v zvezi z neodvisnimi organi iz odstavka 4 zagotovijo:
- (a) da imajo statutarne ureditve, ki izhajajo iz nacionalnih zakonov ali drugih zavezujočih predpisov;
 - (b) da ne sprejemajo navodil proračunskih organov zadevne države članice ali drugih javnih ali zasebnih organov;
 - (c) da imajo možnost pravočasnega sporočanja javnosti;
 - (d) da jih sestavljajo člani, ki so s preglednimi postopki nominirani in imenovani na podlagi njihovih izkušenj ter usposobljenosti na področju javnih financ, makroekonomije in proračunskega upravljanja;
 - (e) da imajo neodvisni organi ustrezna in stabilna lastna sredstva za učinkovito izvajanje svojih pristojnosti;
 - (f) da imajo obsežen in pravočasen dostop do informacij, ki jih potrebujejo za izpolnjevanje svojih nalog.

Člen 4

Sodelovanje držav članic, katerih valuta ni euro

1. Ta direktiva je zavezujoča za vsako državo članico, katere valuta ni euro, če je o tej odločitvi uradno obvestila Komisijo. Navedeno uradno obvestilo vsebuje datum, od katerega je ustrezna država članica zaprosila, da jo ta direktiva zavezuje.
2. Komisija objavi uradno obvestilo iz odstavka 1 v *Uradnem listu Evropske unije*. Veljati začne od datuma, ki ga je zadevna država članica navedla v uradnem obvestilu, ali od datuma uvedbe eura kot enotne valute v tej državi članici, pri čemer se upošteva zgodnejši datum.

Člen 5

Poročila

Komisija do 30. junija 2024 in nato vsakih pet let Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju te direktive, ki ga pripravi na podlagi ustreznih informacij iz držav članic.

Člen 6

Končne določbe

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 30. junija 2019. O tem takoj obvestijo Komisijo.
2. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.
3. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih določb predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 7

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 8
Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik